

Havarijní plán

Stáčecího stanoviště hořlavin a závadných látek z železničních cisteren

**Vlastník a provozovatel: Nátěrové hmoty spol. s.r.o.
U Fotochemy 448, 500 02 Hradec Králové
IČ 474 51 114**

**Zpracovatel : EKOREX-PROJEKT, spol. s r.o.
Na Lužci 657
Lázně Bohdaneč, 533 41
projekt@ekorex.cz, +420466921078**

**Havarijní plán byl schválen rozhodnutím Magistrátu města odboru životního prostředí
v Hradci Králové pod č.j.:**

Obsah :

Úvod :

1. Vymezení uceleného provozního území pro, které je zpracován, údaje o uživateli závadných látek
2. Druh vlastnosti a množství závadné látky se, kterou se nakládá
3. Seznam zařízení, ve kterých zachází se závadnými látkami
4. Výčet a popis možných cest havarijního odtoku závadných látek
5. Výčet a popis stavebních, technologických a konstrukčních preventivních opatření, včetně jejich parametrů
6. Výčet a popis organizačních preventivních opatření a technických prostředků využitelných při bezprostředním odstraňování příčin a následků havárie
7. Popis postupu po vzniku havárie
8. Zásady ochrany a bezpečnosti práce při havárii a její likvidaci
9. Personální zajištění činnosti podle havarijního plánu
10. Adresy a telefonická spojení na správní úřady a subjekty účastnící se na zneškodňování havárie
11. Postup předávání hlášení o vzniku havárie, obsah hlášení, způsob vedení záznamů o hlášeních
12. Způsob vedení záznamů o opatřeních prováděných podle Havarijního plánu, popis kontrolního systému
13. Údaje o umístění kopií Havarijního plánu

Seznam příloh :

1. Situace umístění Stáčecího stanoviště hořlavin a závadných látek z ŽC
2. Bezpečnostní listy podle Nařízení č. 1907/2006/ES

Úvod

Na stáčecím stanovišti hořlavin a závadných látek budou stáčeny z železničních cisteren vstupní suroviny pro výrobu nátěrových hmot a ředidel, které jsou ve smyslu zákona č.254/2001 Sb., par. 39 charakterizovány jako závadné látky, při jejichž úniku do povrchových nebo podzemních vod v manipulovaných koncentracích může dojít k ohrožení jejich prostředí. Toto zařízení nemá stálou obsluhu. Jeho obsluhu zajišťují podle potřeby určení pracovníci provozovny. Za provoz Stáčecího stanoviště odpovídá vedoucí provozovny Ing. Tomáš Kliment, v jeho nepřítomnosti jím pověřený pracovník provozovny.

Cílem Havarijního plánu je stanovit organizační pokyny, technické údaje a další postup prací v případě havárie, včetně zajištění opatření k minimalizaci jejích následků a jejich zneškodnění.

Havarijní plán vychází z ustanovení par. 39 – 41 zákona č.254/2001Sb. „O vodách“, Vyhlášky MŽP 450 „O náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech Havarijního plánu“ z 4.11.2005/Sb., jejich novel 175/2011 Sb., 66/2014 Sb. a příslušných ČSN.

Tento Havarijní plán je vypracován jako doplněk k stávajícímu Havarijnímu plánu provozovny Nátěrové hmoty Hradec Králové spol. s.r.o., který byl schválen Magistrátem Hradec Králové, odborem Životního prostředí 3.9 2009.

1. Vymezení uceleného provozního území, pro které je zpracován, údaje o uživateli závadných látek

Vymezení uceleného provozního území

Ucelené provozní území Stáčecího stanoviště hořlavin a závadných látek z železničních cisteren je umístěno za oplocením areálu Nátěrové hmoty Hradec Králové spol. s.r.o. v prostoru železniční vlečkové koleje směřující do areálu Inpoz spol. s.r.o. na pozemkové parcele 2038, k.ú. 647 101 Pražské Předměstí.

Stáčecí stanoviště hořlavin a závadných látek z železničních cisteren tvoří tyto stavební objekty a provozní soubory :

- záchytná ocelová jímka typu Ekorex osazená na stáčecí koleji
- zastřešení manipulační plochy
- železobetonová havarijní jímka
- strojovna (přístřešek pro umístění stáčecího čerpadla)
- ocelové potrubí k přepravě stáčeného média do skladových zásobníků
- elektrická přípojka, elektrické rozvody

Údaje o uživateli závadných látek

Nátěrové hmoty spol. s.r.o., Identifikační číslo 474 51 114

Adresa zařízení : U Fotochemy 448, 500 02 Hradec Králové

2. Druh, vlastnosti a množství závadné látky se, kterou se nakládá

Fyzikální a chemické vlastnosti:

Aceton technický

Barva : bezbarvý

Zápach: typicky acetonový

Bod vzplanutí : -18°C

Hořlavost: vysoce hořlavá kapalina a páry

Hustota při 20°C : 791 kg/m^3

Čistič benzínový

Barva: bezbarvý

Zápach : typicky benzínový

Bod vzplanutí: : menší než 5°C

Hořlavost: vysoce hořlavá kapalina a páry

Hustota při 20°C : 710 kg/m^3

Butylacetát

Barva : bezbarvý

Zápach: po ovoci

Bod vzplanutí: $23-25^{\circ}\text{C}$

Hořlavost: hořlavý

Hustota při 20°C : 880 kg/m^3

Ethylacetát

Barva: bezbarvý

Zápach: po ovoci

Bod vzplanutí: -3°C

Hořlavost: vysoce hořlavý

Hustota při 20°C : 900 kg/m^3

Benzín lakový

Barva: čirá

Zápach: typický benzínový

Bod vzplanutí: více než 23°C

Hořlavost: hořlavý

Hustota při 20°C: 810 kg/m³

Petrol

Barva: bezbarvý

Zápach: po rozpouštědlech

Bod vzplanutí: více než 64°C

Hořlavost: hořlavý

Hustota při 20°C: 790-825 kg/m³

PMA Methoxypropylacetát

Barva : bezbarvý

Zápach: éterický

Bod vzplanutí: 45°C

Hořlavost: hořlavý

Hustota při 20°C: 970 kg/m³

Toluen technický

Barva: bezbarvý

Zápach: aromatický

Bod vzplanutí: 4,4 °C

Hořlavost: vysoce hořlavý

Hustota při 20°C: 866 kg/m³

Xylen

Barva: bezbarvý

Zápach: aromatický

Bod vzplanutí: 18-32°C

Hořlavost: hořlavý

Hustota při 20°C: 880 kg/m³

Xylen ropný

Barva: bezbarvý

Zápach: aromatický

Bod vzplanutí : 24-29°C

Hořlavost: hořlavý

Hustota při 20°C: 860 kg/m³

Nejvyšší množství závadné látky se, kterou se na Stáčecím stanovišti nakládá je maximální objem stáčené železniční 63 m³.

Průměrné množství závadné látky se, kterou se na Stáčecím stanovišti nakládá je 50m³.

Identifikační údaje a další vlastnosti manipulovaných závadných látek jsou uvedeny v Bezpečnostních listech, Příloha č.2

Nebezpečí pro životní prostředí :

V manipulovaných koncentracích mohou tyto závadné látky při masivním úniku ze zajištěných prostor působit škodlivě na kvalitu povrchových a podzemních vod. Je třeba zabránit jejich průniku do spodních a povrchových vod a kontaminaci půdy.

3. Seznam zařízení ve, kterých se zachází se závadnou látkou

Zabezpečené manipulační plochy

Manipulační plocha k stáčení železničních cisteren je tvořena samonosnou ocelovou záchytnou jímkou o půdorysu 12x3 m a 4,5 x 1,5m osazenou na vlečkové koleji a v prostoru před strojovnou. Odvod zachycených manipulovaných závadných látek je zajištěn svodným ocelovým potrubím do havarijní jímky.

Havarijní jímka

Havarijní jímku tvoří železobetonový monolit oválného tvaru s užitným objemem 5m³. Jímka je vybavena signalizací proti přeplnění-limitním snímačem hladiny typu BLZ. Vyčerpávání lokalizovaného média se provádí pomocí automobilní cisterny. K čištění vnitřních prostor a vyčerpání obsahu je strop jímky vybaven vstupem opatřeným litinovým víkem.

Strojovna, technologické vybavení

Strojovnu tvoří uzamykatelný přístřešek. Podlaha přístřešku je betonová s ochranným nátěrem odolným manipulovaným látkám a tvoří zachytňový prostor. Odvod uniklých médií je zajištěn svodným ocelovým potrubím do havarijní jímky.

4.Výčet a popis možných cest havarijního odtoku závadných látek

- k havarijní situaci může dojít zejména při nesprávném připojení stáčecí hadice na stáčecí armaturu čerpadla, nebo výpustný ventil železniční cisterny
- dalším možným zdrojem havárie může být technická porucha technologického vybavení (poškozená stáčecí hadice, netěsný spoj a pod.), k úniku média z těchto důvodů může dojít pouze na zajištěnou manipulační plochu
- z manipulačních ploch a strojovny odeče uniklé médium svodným potrubím do havarijní jímky
- havarijní jímka je bezodtoková a slouží jako koncový prvek uzavřeného havarijního systému

Manipulace se řídí Provozním řádem Stáčecího stanoviště hořlavin a závadných látek z železničních cisteren hnojiv.

Při jeho dodržování by nemělo dojít k úniku závadných látek mimo zajištěné prostory!

5. Výčet a popis stavebních, technologických a konstrukčních preventivních opatření, včetně jejich parametrů

Zajištěné manipulační plochy

Manipulační plochu k stáčení železničních cisteren o půdorysu 12x3 m a 4,5 x 1,5m tvoří záchytná ocelová jímka osazená do kolejového svršku vlečkové koleje. Jednotlivé části záchytné jímky jsou svařeny pevným svárem. Těsnost záchytné jímky je ověřena vakuovou zkouškou. Těleso jímky je opatřeno ochranným nátěrem odolným manipulovaným médiím.

Havarijní jímka

Havarijní jímku tvoří železobetonový monolit válcovitého tvaru s vnitřní povrchovou ochranou odolnou manipulovaným médiím. Užitečný objem 5 m³ zajišťuje lokalizaci i rozsáhlejšího úniku manipulovaného média.

Strojovna, technologické vybavení

Strojovnu tvoří uzamykatelný přístřešek pro umístění stáčecího čerpadla, stáčecího filtru a armatury. Betonová podlaha je opatřena nátěrem odolným manipulovaným látkám a vytváří záchytný prostor. Zachycená média jsou odvedena svodným ocelovým potrubím do havarijní jímky. Ocelové stáčecí potrubí je svařeno pevným svárem a těsnost ověřena tlakovou zkouškou.

6. Výčet a popis organizačních preventivních opatření a technických prostředků využitelných při bezprostředním odstraňování příčin a následků havárie

Výčet a popis organizačních a preventivních opatření při manipulaci se závadnými látkami je uveden v pokynech pro obsluhu, které jsou součástí Provozního řádu Stáčecího stanoviště. Personál provozovny pověřený obsluhou Stáčecího stanoviště je z těchto pokynů proškolen s důrazem na realizaci opatření v případě úniku média při stáčení z železničních cisteren. Proškolení obsluhy je prováděno dvakrát ročně. V případě zařazení nového pracovníka se provádí proškolení při jeho nástupu. O proškolení obslužného personálu je veden písemný záznam.

Specifikace technických prostředků k bezprostřednímu odstranění příčin a následků závadných látek :

-lopata	1 ks
-krumpáč	1 ks
-rýč	1 ks
-kbelík plechový	1 ks
-sud á 200 l	1 ks
- pytle PVC	5 ks
-přenosná svítilna	1 ks
-pracovní rukavice	2 ks
-pracovní oděv a obuv	2 ks
-sorbční materiály-vapex, fibroilové mopy	

Tyto prostředky jsou součástí stávající Havarijní soupravy, která je uložena ve stávající strojovně pro stáčení železničních cisteren.

7. Popis postupu po vzniku havárie

Okamžitá opatření

Pracovník obsluhy, který zjistí jakýkoliv únik závadných látek při jejich stáčení z železniční cisterny do skladových nádrží je povinen, pokud je to v jeho silách, odstranit příčinu úniku a zabránit jeho rozšíření

První zásah směřuje zejména k zajištění ochrany zdraví obslužného personálu a vodních zdrojů v zasaženém území. Dále je nutné zajistit, aby do zasaženého prostoru nezajížděla automobilní technika, která se nebude podílet na případném zásahu a blokovala by přístup k zasaženému prostoru.

Při poruše na technologickém vybavení se zaměří na zastavení úniku závadné látky (vypnutí čerpadla, uzavření armatur na trase úniku, přetěsnění poškozených částí technologického vybavení).

Zjištěný únik ohlásí vedoucímu provozovny Nátěrové hmoty spol. s.r.o., který podle závažnosti úniku nebo havárie stanoví postup při havarijním zásahu.

Průběžná opatření

Při úniku závadných látek na zajištěnou manipulační plochu je nutné zajistit, aby nedošlo k úniku mimo tuto plochu. V případě rizika úniku je nutné zajištěnou plochu ohrážkovat pomocí prken nebo násypem zeminy. Rozlité závadné látky, které již nelze sebrat do nádob a vsáčky by do podloží je nutné zasypat Vapexem, aby nemohli ohrozit rostlé podloží a následně podzemní vody. Uniklé závadné látky lokalizované v záchytné jímce se vyčerpají pomocí automobilní cisterny a jsou odvezeny k nezávadné likvidaci. V případě masivního úniku závadných látek mimo zajištěné prostory a jejich zasažení se vedoucí zásahu řídí pokyny vodohospodářského orgánu, který je pověřen řídit havarijní zásah s odstraněním následků havárie.

Následná opatření

Při provádění následných opatření se vedoucí provozovny řídí rozhodnutím a uloženými pokyny příslušných vodohospodářských orgánů. Uniklá závadné látky a použité sorpční materiály jsou uloženy do uzavíratelných nádob a zajištěn jejich odvoz k nezávadné likvidaci (SITA CZ, Průmyslová 387,530 03 Pardubice, tel. 466670469)

8. Zásady ochrany a bezpečnosti práce při havárii a její likvidaci

Vzhledem ke svému složení patří média stáčená z železničních cisteren mezi látky zdraví škodlivé, které při styku s pokožkou způsobují její podráždění a vysušení. Při přímém styku z jejich výpary dochází k podráždění sliznic. Při nadýchání výparů dochází k ospalosti, závratím a omamným účinkům. Z tohoto důvodu musí být všichni pracovníci, kteří se budou podílet na likvidaci havárie vybaveni vhodným pracovním oděvem a osobními ochrannými pomůckami. V případě poranění pracovníka je pro poskytnutí první pomoci k dispozici vybavená lékárnička. Při poskytování první pomoci je třeba postupovat podle pokynů, které jsou uvedeny v Bezpečnostních listech manipulovaných látek.

Odpovědný zástupce provozovny, který bude pověřen řízením likvidace havárie musí zajistit, aby se likvidace havárie zúčastnili pouze pracovníci, kteří byli seznámeni s tímto Havarijním plánem.

9. Personální zajištění činností podle Havarijního plánu

V případě havárie je nutné okamžitě vyrozumět vedoucího provozovny (v jeho nepřítomnosti určeného zástupce), kteří zajistí ohlášení havárie na stanovené orgány a organizují na místě nutná opatření.

Vedoucí provozovny Ing.Tomáš Kliment	tel 602664531
Zástupce vedoucího Ing.Kateřina Volfová.....	tel 723061140

Uvedení zástupci provozovny vyrozumí členy havarijního družstva:

Složení havarijního družstva: Vedoucí : Ing.Tomáš Kliment

**Členové :Daniel Kliment, Martin
Koritenský**

Způsob zajištění, aby se havarijní družstvo dostavilo k zásahu :

Mobilním telefonem:

v pracovní době vedoucím střediska nebo jeho zástupcem,

10. Adresy a telefonická spojení na správní úřady a subjekty účastnící se na zneškodňování havárie

1.Hasičský záchranný sbor Královéhradeckého kraje

tísňová linka 150

Krajské operační středisko-Nábřeží u přívazu 122/4, 500 03 Hradec

Králové- tel.950530100

2.Policie České republiky tel. 158

3.Povodí Labe s.p. Hradec Králové

Vodohospodářský dispečink tel. 495088720, 730-trvalá dosažitelnost

**4. Vodoprávní úřad při odboru žipr, Mag.města Hradec Králové
Havarijní služba tel. 725644273**

**5. Inspektorát České inspekce životního prostředí Hradec Králové, oddělení
ochrany vod
Hlášení havárií 731405205-trvalá dosažitelnost**

**6. Zdravotnická záchranná služba
155
Hradec Králové 495755111**

**7. Číslo pro naléhavé situace:
Toxikologické informační středisko, Na Bojišti 1 ú1771
128 08 Praha 2
24 hod. 224919293, 224915402**

**8. Magistrát města Hradec Králové odbor krizového řízení
Ing. Martínek-495707394, 731131197- pouze v případě rozsáhlé havárie**

**11. Postup předávání hlášení o vzniku havárie, obsah hlášení, způsob
vedení záznamů o hlášeních**

Postup předávání hlášení o vzniku havárie

**O podání hlášení na linku místně příslušného místa záchranného
integrovaného systému rozhodne vedoucí provozovny.**

**Zástupce provozovatele, který havárii hlásí je povinen v hlášení uvést
následující informace :**

- jméno a příjmení hlásící osoby a její vztah k havárii
- místo, datum a čas zjištění havárie, čas vzniku havárie a příčinu havárie, jsou-li
známy, označení původce havárie je-li znám
- místo zasažené havárií /pozemek, kanalizace, vsakovací jímky aj./
- projevy havárie, pokud je známo i druh a množství uniklé závadné látky
- bezprostřední opatření, která již byly k odstranění příčin a následků havárie
provedena

Způsob vedení záznamů o hlášeních

O hlášeních informujících příslušné orgány státní správy jsou vedeny písemné záznamy v Pracovním sešitě, který za tímto účelem zaveden.

12. Způsob vedení záznamů o opatřeních prováděných podle Havarijního plánu, popis kontrolního systému

Vedoucí zásahové skupiny provozovatele po provedení bezprostředních opatření zajistí vedení písemného záznamu o úniku /havárii/, ve kterém průběžně popíše provádění opatření a další zjištění spojené s havárií.

Zaznamenává zejména tyto údaje :

- místo úniku závadné látky, datum a čas jeho zjištění, kým byl zjištěn
- druh a množství uniklé látky
- pravděpodobnou příčinu úniku
- rozsah kontaminace půdy a povrchových vod
- provedená opatření a rozhodnutí o dalším postupu

Zaznamenané údaje předá na vyžádání příslušnému vodohospodářskému orgánu, který je pověřen šetřením havárie.

Popis kontrolního systému pro zjišťování úniku závadných látek

Kontrola zařízení pro manipulaci při stáčení závadných látek z ŽC

- kontrola těsnosti vizuálně kontrolovaných potrubních rozvodů a technologického vybavení – při každé manipulaci
- kontrola vnitřních prostor havarijní jímky – každých 6 měsíců
- kontrola manipulačních ploch – po každé manipulaci

13. Údaje o umístění kopií Havarijního plánu

Jedna kopie Havarijního plánu bude uložena s ostatní povozní dokumentací v denní místnosti provozovny, čímž bude vždy dostupná v případě havárie.

Druhá kopie Havarijního plánu bude uložena u vedoucího provozovny.